

605 R/E

[Regular / Ex-Regular]

CHEMISTRY — (SCIENCE)

(As per 2018 & 2019 Syllabi)

(For Students Registered in 2016 & 2017)

2019 (A)

CHEMISTRY

(SCIENCE)

Full Marks - 70

Time - 3 Hours

The figures in the right-hand margin indicate marks.

ଦକ୍ଷିଣ-ପାର୍ଶ୍ଵରେ ଧ୍ୟାବା ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଶ୍ନର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କ ସୁଚାରୁ ।

Answer all the bit questions of a particular question serially at one place to ensure effective valuation.

ଯଥାର୍ଥ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସୁବିଧାପାଇଁ ଯେ କୌଣସି ଏକ ପ୍ରଶ୍ନର ଅନ୍ତର୍ଗତ ସମସ୍ତ କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀର ଉତ୍ତର କ୍ରମାନ୍ୟରେ ଓ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।

Use of calculator is prohibited.

ଗଣନ ଯନ୍ତ୍ରର ବ୍ୟବହାର ନିଷିଦ୍ଧ ।

Answer from all the groups as directed.

ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନୁୟାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଭାଗର ଉତ୍ତର ଦିଆ ।

Group - A

ଜ-ବିଭାଗ

All questions are compulsory.

ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ ।

1. Answer the following questions : $1 \times 7 = 7$

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦିଆ :

- a) The general electronic configuration of lanthanoids is _____.

ଲାନ୍ଥାନିଡ୍ ମାନଙ୍କର ସାଧାରଣ ଇଲେକ୍ଟ୍ରନ୍ୟୁମ୍ ସଂରବନା ଅଟେ _____ ।

- b) Which product is obtained when methyl cyanide is reduced by sodium and ethyl alcohol ?

ଯେତେବେଳେ ମିଥାଇଲ ସିଆନାଇଡ଼କୁ ସୋଡ଼ିଆମ୍ ଓ ଇଥାଇଲ ଆଲ୍କୋହଲ ଦ୍ୱାରା ବିଜାରଣ କରାଯାଏ କେଉଁ ଉପାଦ ମିଳେ ?

- c) Write the names of two oligosaccharides.

ଦୁଇଟି ଅଲିଗୋସାକାରାଇଡ଼ର ନାମ ଲେଖ ।

- d) Name the catalyst used in the contact process of manufacture of H_2SO_4 .

ସଲ୍ଫ୍ଟ୍ ରିକ ଏସିଡ଼କୁ କଣ୍ଟାକ୍ଟ ପରିଚାରେ ଉପାଦନ କରିବାରେ ବ୍ୟବହୃତ ଦ୍ୱାରକର ନାମ ଲେଖ ।

- e) When the value of van't Hoff factor is less than one, this shows that the solute undergoes _____ in the solution.

801-D

ପେଟେବେଳେ ଭାଣ୍ଡହୁଅଁ ଗୁଣକର ମାନ ଏକ ଠାରୁ କମ୍
ହୁଁ, ଏହା ଦର୍ଶାଇ ଯେ ଦୂଚଣରେ ଦ୍ଵାବର
ଏହା ହୁଁ ।

f) What are the monomers of Nylon 6, 6 ?

ନାଇଲନ୍ 6, 6 ର ଏକଳକ ଗୁଡ଼ିକ କଣ ?

g) How many atoms are present per unit cell of a body centred cubic crystal ?

ଏକ କାୟକେନ୍ଦ୍ରିୟ ଘନ ସଂରତନା ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଚିକର ଗୋଟିଏ
କୋଷରେ କେତୋଟି ପରମାଣୁ ଥାଏ ?

2. Choose and write the correct answer of the following : $1 \times 7 = 7$

ନିମ୍ନଲିଖିତଗୁଡ଼ିକର ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ବାଛି ଲେଖ :

a) Which of the following electrolytes is most effective in the coagulation of gold sol ?

ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଦ୍ୟୁତ ବିଶ୍ଲେଷ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି
ସ୍ଫର୍ଶସଲର ଜମାଗୀକରଣପାଇଁ ଅଧିକ ଫଳପୂର୍ବତ୍ତ ଥାଏ ?

i) NaNO_3 ii) $\text{K}_4 [\text{Fe}(\text{CN})_6]$

iii) Na_3PO_4 iv) MgCl_2

b) The compound that reduces Tollens' reagent is

ଟଲେନଙ୍କ ଅଭିକର୍ମକକୁ ବିଜାରଣ କରୁଥିବା ପୌରିକ ଥାଏ

i) CH_3COCH_3 ii) CH_3CHO

iii) CH_3COOH iv) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$

c) Which of the following noble gases is abundant in air ?

ନିମ୍ନଲିଖିତ କୋବଳ୍ଗ୍ୟାସ ମାନଙ୍କରୁ ବାୟୁରେ କେଉଁଠିର ମାତ୍ରା ଅଧିକ ?

- i) He
- ii) Ne
- iii) Ar
- iv) Kr

d) Which one is the ore of copper ?

କେଉଁଠି ତମ୍ବାର ଧାତୁପିଣ୍ଡ ଅଟେ ?

- e)
- i) Haematite
  - ii) Chalcopyrite
  - iii) Dolomite
  - iv) Bauxite

e) Sulphur dioxide gas does not act as

ସଲ୍ଫର ଡାଇଅକ୍ସାଇଡ୍ ଗ୍ୟାସ କେଉଁ କାରକ ପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ନାହିଁ ?

- i) oxidising agent
- ii) reducing agent
- iii) dehydrating agent
- iv) bleaching agent ,

f) Which of the following solutions of KCl will have highest specific conductance ?

ପୋଶାସିଅମ କ୍ଲୋରାଇଡ଼ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦ୍ରୁବଣମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଠିର ବିଶିଷ୍ଟ ପରିବାହିତା ଅଧିକତମ ଅଟେ ?

- i) 0.0001 N
- ii) 0.001 N
- iii) 0.01 N,
- iv) 1.0 N

g) Which base is present in RNA but not in DNA ?

RNA ରେ କେଉଁ ଶାରଚି ଅଛି କିନ୍ତୁ ତାହା DNA ରେ ନାହିଁ ?

- 1
- i) Uracil
  - ii) Cytosine
  - iii) Guanine
  - iv) Thymine

801-D

Group - B

ଖ - ବିଭାଗ

3. Answer any *seven* questions of the following :

$$3 \times 7 = 21$$

ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ ଯେ କୌଣସି ସାତୋଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଆ :

a) Explain what are ionic and covalent solids.

Give one example of each.

ଆଯ୍ଦାକୀୟ ଓ ସହଯୋଜୀ କଠିନ କ'ଣ ତୁଳାଅ ?

ପ୍ରତ୍ୟେକର ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣ ଦିଆ ।

b) An organic compound having molecular formula C_3H_7Br on treatment with aqueous KOH solution gave the compound (A). When the vapour of the compound (A) was passed over red hot copper at 300°C compound (B) was formed. The compound (B) on treatment with I_2 and dil. NaOH, formed a yellow solid (C). Identify the compounds A, B and C.

C_3H_7Br ଆଣବିକ ସ୍ଥର୍ଵିଶିଷ୍ଟ ଏକ ଜୈବ ଘୋରିକରେ ଜଳୀଯ �KOH ଦ୍ରୁବଣ ଯୋଗ କଲେ ଘୋରିକ (A) ମିଳେ । ଘୋରିକ (A) ର ବାଷ୍ପକୁ 300°C ରେ ଉତ୍ତର କପର ଉପରେ ପ୍ରବାହିତ କଲେ ଘୋରିକ (B) ମିଳେ । ଘୋରିକ (B) ସହ I_2 ଓ ଲୟ �NaOH ମିଳାଇଲେ ଘୋରିକ (C) ମିଳେ । ଘୋରିକ A, B ଓ C କୁ ଚିହ୍ନଟ କର ।

c) What is the action of chlorine with (i) cold and dilute NaOH and (ii) hot and concentrated NaOH ?

(i) ଧଣ୍ଡା ଓ ଲୟ �NaOH ଓ (ii) ଗରମ ଓ ଗାଡ଼ �NaOH ସହ କ୍ଲୋରିନ୍ର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଗାଣ୍ଡା ?

- d) What do you mean by biodegradable and non-biodegradable polymers ? Give an example of a synthetic biodegradable polymer.

କେବ ନିମ୍ନକୃତ ଓ କେବ ନିମ୍ନକୃତ ହେଉ ନ ଥିବା ବହୁଲକ କରିଲେ କ'ଣ ବୁଝ ? ଏକ କୃତ୍ରିମ କେବ ନିମ୍ନକୃତ ବହୁଲକର ଉଦାହରଣ ଦିଆ ।

- e) Discuss Reimer-Tiemann reaction.

ରିମର-ଟିମାନ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଆଲୋଚନା କର ।

- f) Write a note on hydrogen-oxygen fuel cell.

ହାଇଡ୍ରୋଜେନ-ଅକ୍ସିଜେନ ଇନ୍ଡସ୍ଟ୍ରିୟାଲ ସେଲ୍ ଉପରେ ଚିନ୍ତଣ ଲେଖ ।

- g) Discuss the structure of $[\text{Co}(\text{NH}_3)_6]^{3+}$ ion on the basis of valence bond theory. Whether it is an inner orbital or outer orbital complex ion ?

ଯୋଜ୍ୟତା ବନ୍ଦ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅନୁସାରେ $[\text{Co}(\text{NH}_3)_6]^{3+}$ ଆୟନର ଗଠନ ବର୍ଣ୍ଣନା କର । ଏହା ଅନ୍ତଃକଷକ ବା ବାହ୍ୟକଷକ ସଂକୁଳ ଆୟନ ?

- h) The rate constants of a reaction at 500 K and 700 K are 0.025 sec^{-1} and 0.075 sec^{-1} respectively. Calculate the energy of activation of the reaction.

($R = 8.314 \text{ JK}^{-1}$ and $\log 3 = 0.477$)

ଗୋଟିଏ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାର ହାର ଛିରାଙ୍କ 500 K ଓ 700 K ରେ ଯଥାକ୍ରମେ 0.025 sec^{-1} ଓ 0.075 sec^{-1} । ଏହି ପ୍ରତିକ୍ରିୟାର ସକ୍ରିୟଣ ଶକ୍ତି ହିସାବ କର ।

($R = 8.314 \text{ JK}^{-1}$ $700^\circ \log 3 = 0.477$)

- i) Elucidate the differences between soaps and detergents.

ସାବୁନ ଓ ଅପମାର୍ଜକ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଇ ।

- j) Discuss Van-Arkel Boer method for ultrapurification of Zirconium.

ଚିର୍କୋନିୟମର ଅଛି ବିଶ୍ଵାସ ପରିଷ୍କରଣପାଇଁ
ଭାନ୍-ଆର୍କେଲ୍ ବୋଏର ପତ୍ରତି ଆଲୋଚନା କର ।

4. Answer any *seven* questions of the following :

$$2 \times 7 = 14$$

ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ ଯେ କୌଣସି ସାତେଟି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

- a) The osmotic pressure of a solution containing 50 g of a solute in one litre of solution at 300 K is 20.5 atmosphere. Calculate the molecular mass of the solute.

300 K ତାପମାତ୍ରାରେ ଏକ ଲିଟର ଦ୍ଵାବଣୀରେ 50 g ଦ୍ରାବ୍ୟ ଦ୍ରୁବିତ୍ୱ ହୋଇଥିଲେ ଏହାର ପରାସରଣ ଗୁପ୍ତ 20.5 ଆଟମୋସ୍ଟପ୍ରିଅର ଅଟେ । ଦ୍ରାବ୍ୟର ଆଣବିକ ବସ୍ତୁତ୍ୱ ହିସାବ କର ।

- b) Match the diseases of **Group (A)** with the vitamins of **Group (B)** correctly :

ଗୁପ୍ତ (A) ର ରୋଗଗୁଡ଼ିକପଦ୍ଧତି ଗୁପ୍ତ (B) ର ଭିତାମିନ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ମେଳ କର :

Group (A)

- a) Xerophthalmia
- b) Scurvy
- c) Coagulation of blood
- d) Rickets

Group (B)

- i) Vitamin D
- ii) Vitamin K
- iii) Vitamin A
- iv) Vitamin C

- c) What are bidentate ligands ? Give an example.

ਦ੍ਰਿਦਤੀ ਲਿਗਾਣਡ ਗੁਡਿਕ ਕਣਾ ? ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿਆ ।

- d) What happens when yellow phosphorus is heated with dilute NaOH solution ?

ਲਾਲ ਨਾਹੀ ਸਹੂ ਹੁਲਦਿਆ ਪਾਬੰਧਾਰਥਕੁ ਗਰਮ ਕਲੇ ਕਣਾ ਘਟੇ ?

- e) What are freons ? What are their harmful effects on the environment ?

ਫ੍ਰੋਂਝੂਨ ਗੁਡਿਕ ਕਣਾ ? ਪਰਿਵੇਸ਼ ਉਪਰੇ ਏਹਾਰ ਕੂਪ੍ਰਭਾਬ ਕਣਾ ?

- f) How does Schottky defect arise ? In which type of ionic compounds does this defect arise ?

ਵਾਚਕੀ ਤੂਚਿ ਕਿਪਰਿ ਪ੍ਰਕਿ ਹੂਏ ? ਕੇਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਆਯੂਨਿਯੂ ਕਠਿਨਰੇ ਏਹੀ ਤੂਚਿ ਪਰਿਲਕਿਤ ਹੂਏ ?

- g) CuSO_4 solution is electrolysed for 20 minutes with a current of 3 amperes. What mass of copper will be deposited at the cathode ?

(Eq. mass of Cu = 31.75)

ਕਿਪਰ ਪਲਾਫ਼ੋਟ ਦੁਬਣਕੁ 3 ਆਮ੍ਰਿਅਰ ਬਿਦ੍ਯੁਤ ਪ੍ਰੋਤਰੇ 20 ਮਿਨਿਟ ਪਾਇੱ ਬਿਦ੍ਯੁਤ ਬਿਣ੍ਣੇਖਣ ਕਰਾਗਲਾ । ਕੇਥੋਡ ਰੇ ਕੇਤੇ ਬਣ੍ਣੇਤ੍ਰ ਕਿਪਰ ਜਮਾ ਹੋਵ ? (ਤੰਸ਼ਾਰ ਤੂਲਾਂ ਬਣ੍ਣੇਤ੍ਰ = 31.75)

- h) Under which condition the rate of reaction becomes equal to the specific reaction rate ? Write the expressions for the rate of reaction of $\text{PCl}_5 \rightarrow \text{PCl}_3 + \text{Cl}_2$.

କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ହାର ଆପେକ୍ଷିକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ବେଗ ସହ ସମାନ ? $\text{PCl}_5 \rightarrow \text{PCl}_3 + \text{Cl}_2$ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାର ପ୍ରତିକ୍ରିୟାହାର ବ୍ୟଞ୍ଜକଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।

- i) What happens when KI solution is added to acidified $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ solution ?

ଅମ୍ଲୀକୃତ $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ ଦ୍ୱାରା କ୍ରିୟାର୍ଥିତ କଣିକାରେ KI ଦ୍ୱାରା ମିଶାଇଲେ କ'ଣ ଘଟେ ?

- j) What are antioxidants ? Give two examples.

ପ୍ରତିକାରକ ଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ? ଦୂଇଟି ଉଦାହରଣ ଦିଆ ।

Group - C

ଗ - ବିଭାଗ

Answer any three questions. $7 \times 3 = 21$

ଯେ କୌଣସି ତିନୋଟି ପ୍ରଶ୍ନାର ଉତ୍ତର ଦିଆ ।

5. a) What are oil in water and water in oil type of emulsions ? Give one example of each type. $2 + 1$

ଡେଲରେ ଜଳ ଓ ଜଳରେ ଡେଲ ପ୍ରକାରର ପାଇସଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ? ପ୍ରତ୍ୟେକର ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣ ଦିଆ ।

- b) Name four factors affecting adsorption of gases by solids. 2

କଠିନ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ୟାସର ଅଧିଶୋଷଣ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଉଥିବା ଗୁରୋଟି କାରକ ଲେଖ ।

- c) What are enzyme catalysts ? Give a reaction involving an enzyme catalyst. 2

ଏନ୍‌ଜାଇମ୍ ଦୁରକରୁଡ଼ିକ କ'ଣ ? ଏନ୍‌ଜାଇମ୍ ଦୁରକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବିତ ଏକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଲେଖ ।

6. a) A solution contains 72% water and 28% methyl alcohol. Calculate the mole fraction of each component in the solution.
ଗୋଟିଏ ଦ୍ୱବଣରେ 72% ଜଳ ଓ 28% ମିଥାଇଲ୍ ଆଲ୍କୋହଲ୍ ଅଛି । ଦ୍ୱବଣରେ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉପାଦାନର ମୋଲ୍ ଅଂଶ ହିସାବ କର ।
- b) State Raoult's law. How is the molecular mass of a solute determined from lowering of vapour pressure measurement ?

2 + 3 + 2

ରାଉଲ୍ଟଙ୍କ ନିୟମ ଲେଖ । ବାଷ୍ପଗୁପ ହ୍ରାସର ମାପରୁ ଗୋଟିଏ ଦ୍ୱାବର ଆଣବିକ ବସ୍ତୁତ୍ତ କିପରି ନିର୍ଣ୍ଣାରଣ କରିବ ?

7. Starting from nitrobenzene how will you prepare benzene diazonium chloride ? Give the method of synthesis of (i) *p*-hydroxy azobenzene and (ii) fluorobenzene from benzene diazonium chloride.

3 + 2 + 2

ନାଇଟ୍ରୋବେଞ୍ଜିନ୍ରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବେଞ୍ଜିନ୍ ତାଇଆଜୋନିୟମ୍ କ୍ଲୋରାଇଡ୍ କିପରି ପ୍ରତ୍ୱତ କରିବ ? ବେଞ୍ଜିନ୍ ତାଇଆଜୋନିୟମ୍ କ୍ଲୋରାଇଡ୍ରୁ କିପରି (i) *p*-ହାଇଟ୍ରୋକ୍ସି ଆଜୋବେନ୍ଜିନ୍ ଓ (ii) ଫ୍ଲୋରୋବେଞ୍ଜିନ୍ ପ୍ରତ୍ୱତ କରିବ ସେହି ପଥତି ଦର୍ଶାଅ ।

801-D

8. How is acetic acid prepared from methyl magnesium bromide ? What happens when acetic acid is (i) reduced by lithium aluminium hydride and (ii) treated with ammonium hydroxide and the resulting product is heated at high temperature ? 2 + 2 + 3

ମିଥାଇଲ୍ ମାର୍ଗେସିଯୁମ୍ ବ୍ରୋମାଇଡ଼ରୁ ଏସିଟିକ୍ ଏସିଡ୍ କିପରି ପ୍ରପୁରୁତ କରିବ ? ଯେତେବେଳେ ଏସିଟିକ୍ ଏସିଡ଼କୁ (i) ଲିଥ୍ୟୁସିଯୁମ୍ ଆଲ୍ୟୁମିନିସିଯୁମ୍ ହାଇଡ୍ରୋକ୍ସାଇଡ୍ ଦ୍ୱାରା ବିଜାରଣ କରାଯାଏ ୪୩° (ii) ଆମୋନିସିଯୁମ୍ ହାଇଡ୍ରୋକ୍ସାଇଡ୍ ସହ ମିଶାଇ ଉପ୍ରାଦକୁ ଭଜ ତାପମାତ୍ରାରେ ଗରମ କରାଯାଏ କ'ଣ ଘଟେ ?

9. With diagram, discuss the Siemen's ozoniser method of preparation of ozone. What happens when ozone reacts with (i) PbS and (ii) acidified FeSO_4 solution ? 3 + 2 + 2

ଚିତ୍ରପତ୍ର ସାଇମେନ୍ ଓଜୋନାଇଜର ପ୍ରଣାଳୀଦ୍ୱାରା ଓଜୋନ୍ ପ୍ରତ୍ଯେକିତ ଆଲୋଚନା କର । ଯେତେବେଳେ ଓଜୋନ୍ (i) PbS ଓ (ii) ଅମ୍ଲୀକୃତ FeSO_4 ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କରେ କ'ଣ ଘଟେ ?
